

DE DAG VAN WARNSBORN Vanaf Station Oosterbeek

Deze wandeling is uitgezet door Sproock Evenementen. Sproock organiseert activiteiten op de westelijke Veluwezoom, het gebied tussen Arnhem en Wageningen.

Bezoek ons op: www.sproock.nl.
Ons mailadres info@sproock.nl

Mooie Wandeling? Like ons op:
www.facebook.com/sproock

Wandeling: over een Middeleeuws landgoed, via heidevelden prehistorische monumenten en een gloednieuwe abdij...

Terrein: bos, heide, heuvels

Afstand: 12 kilometer

Start & eindpunt: NS & busstation Oosterbeek,

1. De wandeling begint op de Van Limburg van Stirumweg. Deze ligt aan de noordzijde van station Oosterbeek. Komt u per trein uit de richting Arnhem, steek dan de drukke Dreyenseweg over, u ziet de Van Limburg van Stirumweg dan al liggen. Komt u uit de richting Ede/Utrecht, dan dient u eerst de spoorbrug over te steken om het startpunt van de wandeling te bereiken.

De Dreijen; temidden van barre heide

In de directe omgeving van het huidige Oosterbeek, lagen vanaf de Middeleeuwen een drietal buurtschappen: het Benedendorp, de Dreijen en Klingelbeek.

Vanuit deze kleine woonkernen is Oosterbeek uiteindelijk aaneengesloten gegroeid tot één nederzetting. Nog niet eens zo heel erg lang geleden was het hier uitgestrekt en erg eenzaam. Een 19de eeuwse reisbeschrijving luidt als volgt: "De Dreijen is een weinig aanzienlijk gehucht, met eenige landerijen, midden in de barre heide"

2, Na het laatste huis aan de Limburg van Stirumweg (ter hoogte van het bord dat het einde van de Oosterbeekse bebouwde kom aangeeft) gaat u linksaf het pad in. U loopt in de richting van de Airbornebegraafplaats.

Operatie Market garden

Tijdens Operatie Market Garden in 1944 probeerden geallieerde troepen de Arnhemse Rijnbrug –een belangrijke passage richting Berlijn- in handen te krijgen. Zoals bekend mislukte de verrassingsaanval jammerlijk. Ruim 10.000 parachutisten werden boven De Ginkelse heide afgeworpen. Oosterbeek lag op de weg die de geallieerden naar Arnhem moesten afleggen en werd het brandpunt van de strijd.

De Airbornebegraafplaats

De herinnering aan Market Garden wordt in ere gehouden, wat elk jaar opnieuw blijkt tijdens de druk bezochte herdenking op de

Airbornebegraafplaats. Er zijn hier 1680 Oorlogsgraven uit het Gemenebest, 73 Poolse en drie Nederlandse Oorlogsgraven.

3. Volg het pad met de bocht mee naar links (rode gravelsteentjes) U loopt langs de Airbornebegraafplaats. Als het pad een bocht naar rechts maakt, blijft u rechtdoor lopen. (Dus niet in de richting van het houten gebouwtje.) Volg het smalle bospad (dat langs de boomkwekerij loopt) helemaal langs de weilanden. Vanaf hier volgen we enige tijd het geel-oranje gemarkeerde streekpad.

4. Volg het geel-oranje streekpad. Eerst leidt het u langs een huis. Dan eerste pad rechts, meteen links, opnieuw links en rechtsaf. Zo komt u op een breed bospad te lopen dat aanvankelijk licht stijgt en daarna omlaag loopt. Aan het eind van dit pad gaat u linksaf het geasfalteerde pad op. Volg dit rechtdoor tot aan het hekje. Ga het hekje door en dan rechtsaf, volg het fietspad. Steek de drukke Amsterdamseweg over bij de voetgangersoversteekplaats.

De bronnen van Landgoed Warnsborn

De naam Warnsborn ("warn" staat voor zuiver, "born" is een oud woord voor bron) wordt al sinds de 15de eeuw gebruikt. Het water dat hier uit de grond opwelt is oud en kristalhelder. Ooit daalde het als regenwater op de Veluwe neer.

Na een ondergrondse reis van vele tientallen en soms zelfs van honderden jaren is het –gefilterd door vele miljarden zandkorrels- over ondoordringbare leemlagen deze kant op gestroomd. In het gebied aan uw linkerkant ligt pompstation ' La cabine' Hier wordt nog altijd het water voor Oosterbeek en omgeving gewonnen.

5. Ga de Harderwijkerweg in. Negeer het oranje-gele streekpad (dit buigt af naar rechts). Na 300 meter ziet u (ter hoogte van de kleine parkeerplaats) rechts in de bosrand een hekje. Ga dit door. Steek het grasveld over. U passeert een grote grafheuvel.

De Meelworstenberg

De Meelworstenberg, is de grootste grafheuvel van Noord-West Europa. De grafheuvel dankt haar opmerkelijke naam aan de archeologische opgravingen in 1947. De medewerkers aten als lunch brood met worst, die bestrooid was met meel.

De grafheuvel heeft drie bouwfases gekend. De eerste en tweede hebben weinig sporen nagelaten. In de derde fase werden de overledenen in kisten van uitgeholde boomstammen in het graf bijgezet.

De kleinere grafheuvels op Landgoed Warnsborn dateren uit de late nieuwe steentijd (Neolithicum). De grote grafheuvels werden tijdens

de Bronstijd (2100 - 700 voor het begin van de jaartelling) aangelegd.

6. Negeer het hekje aan uw rechterkant. U volgt het pad rechtdoor. Neem het tweede (zeer smalle) paadje aan uw linkerkant. Dit pad loopt vlak voor de tweede grafheuvel langs. Wandel over dit pad tot u bij en hek komt. Volg dit naar rechts. Zo komt u op de vroegere Schaapsdrift. Volg deze naar links, in de richting van een vijvertje

Schaapsdrift

De naam Warnsborn werd al gebruikt in de vijftiende eeuw en had toen betrekking op het (zuidelijk van hier gelegen) Hoog Erf. Dit vormde een bezit van het klooster Mariënborn. Hoog Erf was een landbouwenclave te midden van de uitgestrekte heide.

Vanaf de schaapskooien werden de schapen via schaapsdriften richting heide gedreven. De schaapsdriften waren met bomen en aarden wallen afgezet. De aarden wallen zijn op dit gedeelte van de heide nog te zien.

7. Blijf het pad rechtdoor volgen en steek zo de heide helemaal over. Verlaat de heide weer bij het hekje.

Het ontstaan van de heidevelden

In de Middeleeuwen kapte men veel bos om het hout. Op de kale vlakte ontwikkelde zich vervolgens heide. De boeren gebruikten de heide intensief: het vee graasde er en de heideplaggen werden gebruikt als bemesting. Ook was de heide belangrijk voor de bijenhouders. Op de kale vlakte had de wind vrij spel, waardoor zandverstuivingen ontstonden. Rond 1650 was het probleem zo groot dat een 'Sandgraaf' werd aangesteld.

De ontginning van de heide werd begin 19de eeuw uiterst lonend. Het leverde nieuw gras- en akkerland op. Ook bosbouw was aantrekkelijk omdat er in de Belgische steenkoolmijnen een enorme behoefte aan stouthout was. De grove den was door zijn rechte stam zeer geschikt voor dat doel.

8. Ga na het hekje rechts, loop tot aan de monumentale ANWB-routewijzer en ga daar rechts het zandpad in. Loop 150 meter, tot net voorbij het huis. Ga hier rechts via het hekje het heideveld op. Loop ook deze heide helemaal over. U verlaat de heide via het hekje, ga dan rechts en blijf rechtdoor lopen. U steekt een breed pad over en volgt vervolgens het pad dat met rode routepaaltjes is gemarkeerd.

9. Na een afdaling en een bocht naar links leidt het rood gemarkeerde pad u naar een breed pad. Volg dit pad naar rechts. In de verte ziet u al de witte muren van Hotel Groot Warnsborn, verscholen tussen het groen.

10. Volg het pad in de richting van Groot Warnsborn. Na 200 meter loopt u 'tegen een weiland aan'. Ga hier rechts, de brug over. Volg de roodwit gemarkeerde route naar Hotel Warnsborn.

Sprengen

Veel beken op de Veluwe zijn zogenaamde sprengbeken. Het woord 'spreng' is verwant aan 'ontspringen'. Op plaatsen waar het grondwater hoog in de berghelling zat, groef men een gat: de zogenaamde sprengkop. Het water begon te stromen, de bodem van de kunstmatige beek werd met leem bekleed, zodat het water niet de grond in sijpelde.

De sprengen hadden meestal een economische functie: het water werd richting watermolens geleid. Op Warnsborn is het sprengstelsel aangelegd om het landgoed te verfraaien.

Baron Roel van Haserwoude

In de 19de eeuw werd Landgoed Warnsborn verfraaid. Men ontgon de heidegebieden en groef vijvers en beken. Het landgoed kwam tot grote bloei onder Baron Roëll van Haserswoude. Hij liet hier in de eerste helft van de 19de eeuw een neo-classistisch landhuis liet bouwen. Het landhuis brandde in 1944 af. Inmiddels zijn Huis Warnsborn (het huidige hotel) het koetshuis, de ijskelder, de oranjerie en de terrassentuin gerestaureerd en grotendeels in de vroegere staat teruggebracht.

11. Loop de oprijlaan van Warnsborn af. Ga halverwege (ter hoogte van de kapel) rechtsaf. Volg deze brede laan. Zo'n 200 meter na het tweede huis komt u op een kruispunt van paden. Kies het rechterpad en volg dit met de bocht mee naar links. Blijf het pad volgen. Eerst komt u langs een vijver, daarna langs huizen. Zo bereikt u opnieuw de Harderwijkerweg. Volg deze naar links

12. Volg de Harderwijkerweg naar links. (Het best kunt u aan de rechterkant van de weg lopen in verband met de onoverzichtelijke bocht aan het eind van de weg.) Zo komt u bij het (brom) fietspad parallel aan de Amsterdamseweg. Let op: fietsers/brommers hebben hier vaak een hoge snelheid! Volg dit fietspad enkele tientallen meters naar links.

13. Steek dan de gevaarlijke Amsterdamseweg over bij de oversteekplaats voor voetgangers. Aan de overkant volgt u het fietspad rechtdoor, dan na zo'n 200 meter rechtsaf. Steek voorzichtig de drukke Dreyenseweg over. Loop de Sportlaan in. Na een ruime kilometer loopt u als het ware tegen een ijzeren hekwerk aan. Ga daar links in de richting van abdij Koningsoord.

Abdij Koningsoord

Abdij Koningsoord (Zusters Cisterciënzers, ook Trapisterinnen genoemd) werd in 1881 gesticht in Berkel-Enschot. In 1995 maakte

de gemeente Tilburg bouwplannen bekend waarin de grond en gebouwen van de Abdij dusdanig werden aangetast dat de zusters besloten op zoek te gaan naar een nieuwe locatie. De zoektocht leidde langs niet minder dan 30 locaties. Een aanbod van de Oosterbeekse Missionarissen van Mill Hill bracht schot in de zaak. Het terrein van de voormalige modelboerderij op hun landgoed Johannahoeve, bleek uiterst geschikt voor de nieuwbouw. Mill Hill verkocht ongeveer 30 hectare grond aan de zusters.

In november 2007 startte de bouw van de nieuwe abdij. De begraafplaats werd meeverhuisd en de overleden zusters werden te ruste gelegd op het nieuwe kloosterkerkhof. De gemeenschap verhuisde op 8 mei 2009 naar Oosterbeek.

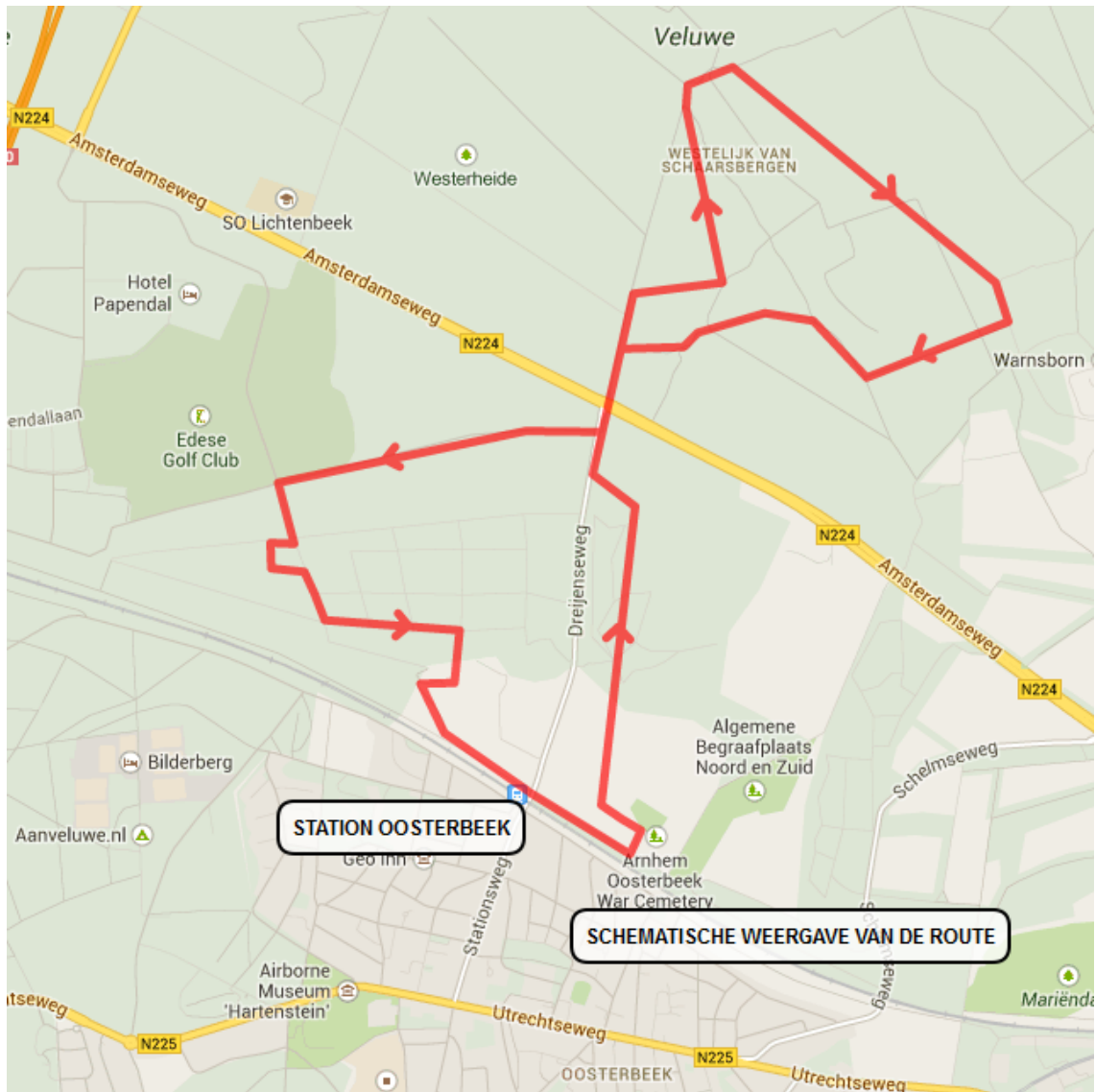
De abdij beschikt over een gastenverblijf en een boekbinderij. In de graanschuur van de voormalige Johannahoeve is een abdiwinkel ingericht. (Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag 14.30 -16.30 uur en zondags na de eucharistie).

14. Loop rechtsom om het kloosterterrein heen. Volg vervolgens de asfaltweg. Even later ziet u aan uw linkerkant een brede laan. Aan het eind van deze laan ziet u een kapel. Loop deze laan in. Ga bij de kapel rechts, u komt op de parkeerplaats van Vrijland.

Missiehuis Vrijland

Missiehuis Vrijland in Oosterbeek is een kloosterverzorgingshuis. Hier wonen rustende missionarissen, voornamelijk van de internationale congregatie van Mill Hill. Vrijland was eerst gevestigd nabij Schaarsbergen, In de oorlog raakte het zwaar beschadigd. Sinds 1957 is het missiehuis gevestigd op het terrein van het voormalige landgoed Johannahoeve.

15. Verlaat de parkeerplaats aan de rechterkant. Volg de asfaltweg naar links, naar omlaag. Op de T-splitsing van wegen gaat u links. Loop deze weg uit en u bent terug bij station Oosterbeek.

STATION OOSTERBEEK

SCHEMATISCHE WEERGAVE VAN DE ROUTE